

Recenze knihy: Krucký V.: Vojtova metodika 2. generace s videokompendiem, Norway grants

**Nakladatelství SVR – společnost pro vývojovou rehabilitaci, Ostrov, 2017, 298 stran.
ISBN 978-80-906760-0-8.**

Recenze publikovaná v odborném časopise Rehabilitace a fyzikální lékařství, 3/24, září 2017.

K rukám odborné i laické veřejnosti se dostává kniha Mgr. Václava Kruckého podpořená Norskými fondy: Vojtova metodika 2. generace s videokompendiem.

V anotaci ke knize si autor klade za cíl přiblížit čtenáři tzv. Vojtovu metodiku 2. generace (dále VM2G) na řadě příkladů, počítačových animací, videí, fotografií a anatomických nákresů. Publikace má odrážet současný vývoj poznatků neurověd a biomechaniky pohybového aparátu. Tato odborně-populární monografie má být primárně určena pro rodiče dětí s perinatální zátěží.

Kniha je členěna do 21 kapitol, ve kterých se prolínají témata obecné části - neurofyzologie řízení pohybu, poznatky biomechaniky, fyziky a kybernetiky a psychologické výklady (cca 30% celkové plochy knihy) se speciální částí – popisem použití VM2G, který je učiněn převážně formou kazuistik. Kazuistiky samotné zaujmají dalších cca 30% plochy knihy.

Prolnutí fyzikálních a neurofyzilogických principů s představením „inovátorské“ VM2G však pokulhává. Propojení teoretických poznatků s uváděnou technikou se pohybuje ve velmi obecné rovině, zároveň jsou však kapitoly obecné části formulovány natolik odborně, že mohou být těžko pochopitelné pro deklarovanou cílovou skupinu čtenářů – tedy pro rodiče dětí.

Kniha na první pohled slibuje bohatý obrazový materiál a moderní využití 3D animací a videí, nicméně i v této oblasti nespĺňuje očekávání. Obrázky jsou umístěny v kapitolách nahodile, bez konkrétních souvislostí s textem. U řady obrázků dokonce neodpovídá jejich popis.

Videa vyšetření dětí nejsou nijak komentována v textu knihy a objevuje se u nich překvapivě mnoho chybných manévřů, např. při vyšetření polohových zkoušek. Na videích terapií dětí lze shlédnout použití VM2G, bohužel rovněž bez teoretického podkladu.

Celkově je popisu metodiky VM2G věnováno v součtu pouhých 10 stran textu (z celkových 298). Ani zde se čtenář ale nedozví o konkrétním obsahu techniky. Chybí kineziologický obsah či popis svalových souher. Toto považujeme za velký nedostatek publikace, neboť se tímto zcela odklání od svého původního cíle.

3D animace rovněž nespĺnily naše očekávání. Měly-li ilustrovat ideální hybnost dítěte a dospělého, pak se tak nestalo a představují bohužel mnoho neideálních až patologických modelů. Opět schází komentář těchto animací v textu.

Kazuistiky pacientů jsou vedeny velmi „rodinně“ – autor věnuje mnoho prostoru rodinnému zázemí pacienta, schází však mnohdy konkrétní informace. Např. věk pacienta, nebo diagnostické stanovení tíže postižení parézy brachiálního plexu, opřené o zobrazovací metodu, či standardizované škály k hodnocení funkčního stavu pacienta.

Závěr knihy je věnován rozdílnostem mezi „klasickým prováděním Vojtovy metody“ a terapií VM2G. Zde se objevuje mnoho zavádějících tvrzení. Např. „biomechanický a anatomický koncept, viděný ve 2D“ si nelze představit u žádné fyzioterapeutické techniky, která pracuje s živým člověkem. Nebo tvrzení, že „Vojtova metoda nevyužívá gravitace“, je více než překvapivé. Znamenalo by to, že je prováděna ve stavu beztlíže. Kapitola dokazuje naprosté autorovo nepochopení principu sumace aktivovaných modelů při reflexní lokomoci. Hovoří pouze o sumaci množstvím použitých zón. Tím autor odlišuje VM2G a Vojtovu metodu.

Vysloveně nevhodná jsou nepravdivá tvrzení o tom, že Vojtova metoda „nevyužívá neurokineziologické vyšetření ke sledování stavu dítěte“, či že se při ní fyzioterapeut „nevěnuje psychologické práci s kojencem“.

Z popisu terapie VM2G vyznívá velký důraz kladený na intenzitu stimulace (použití mnoha zón a různých nakloněných rovin) nikoli na kvalitu prováděné aktivace.

V závěru musí být i pro naprostého laika podezřelé tvrzení o 100% terapeutické úspěšnosti VM2G ve smyslu zabránění rozvoje dětské mozkové obrny.

Přínos této publikace spatřujeme v určitém nastínění terapeutického modelu na nakloněných rovinách, který je inspirován Vojtovou metodou.

Jako publikaci, která by měla vysvětlit použití a princip Vojtovy metody, ať už s přívlastkem či bez něj, ji však naprosto nedoporučujeme.

Bc. Věra Kováčiková – Skaličková, RL-Corpus, s.r.o, Olomouc

Mgr. Blanka Vlčková, Klinika rehabilitace a tělovýchovného lékařství 2. LF a FN Motol, Praha